

Udtalelse til budget 2015 – 2018 fra medarbejdersiden i Hoved-MED

Selv om der skal lægges et nyt budget for det kommende år og for overslagsårene, er det ikke nødvendigvis sådan, at medarbejderrepræsentanterne i Hoved-MED forholder sig helt anderledes til budgettet og budgetforudsætningerne, end vi tidligere har gjort.

Vi anerkender fortsat byrådets målsætning om at have styr på økonomien, så der er stabilitet og forudsigelighed i økonomistyringen og dermed en vis sikkerhed for, at pludselige sparerunder kan undgås. Det giver ro i organisationen og en tillid til, at det økonomiske råderum kan udnyttes til gavn for opgaveløsningen på kommunens mange arbejdspladser. Derfor støtter medarbejderrepræsentanterne målsætningen om at sikre balance mellem indtægter og udgifter og at sikre likviditeten i forhold til uforudsete udgifter.

Vi anerkender også den præmis, at byrådet fortsat har en udfordring med at anvende de økonomiske midler på den mest effektive og rationelle måde, selv om indtægtsgrundlaget generelt er bedre end tidligere. Vi er bevidste om, at kommunens samlede økonomiske råderum ikke kan forventes at blive væsentligt bedre i de kommende år, idet økonomiforhandlingerne mellem kommunerne og regeringen i de senere år med al tydelighed har vist, at den kommunale økonomi bliver holdt i en kort og stram snor.

Derfor har vi også som medarbejderrepræsentanter valgt at gå konstruktivt ind i processer, hvor formålet er at finde gode metoder til at bruge pengene mere effektivt på arbejdspladserne. Det er jo en øvelse, som vi og andre medarbejdere rundt omkring i Viborg Kommune har vænnet os gennem de senere år, så det er der ikke så meget nyt i.

Tidligere gik øvelsen ud på at finde besparelser og lave indskrænkninger. Men det er jo temmelig negativt ladede ord og er det efterhånden blevet omdøbt til effektiviseringer og rationaliseringer. Det lyder jo mere tilforladeligt, og dertil er også kommet begrebet ”afbureaukratisering”, eller som det senere er kommet til at hedde: en ”moderniseringsaftale”, der legitimerer, at man på det statslige og kommunale område kan spare millioner uden nævneværdig indflydelse på serviceniveauet.

Nu har vi så gang i et ”Lean-projekt” i administrationen, som også er en del af det overordnede projekt ”En smartere kommune”. Altså endnu et nyt begreb for det samme, nemlig at spare penge de steder, hvor der kan plukkes nogle lavt hængende frugter, men måske efterhånden også nogle frugter, der hænger noget højt.

Fra medarbejderside er vi som nævnt med på at gå ind i sådanne processer, men bliver nødt til at gøre opmærksom på, at disse projekter kan ende i, at arbejdssituationen for de ansatte kan blive særdeles presset. Hvis man som følge af den ambitiøse målsætning om effektivisering og rationalisering går for vidt og presser de enkelte medarbejdere i dagligdagen, vil det få konsekvenser for kvaliteten i opgaveløsningen. Der er stadig brug for en dagligdag med plads og tid til små pauser, til muligheden for at reflektere over den måde, vi arbejder på, til et break efter en koncentreret og ofte belastende indsats i en arbejdsmæssig sammenhæng osv.

Derfor er der en balance, man skal være meget opmærksom på, for overskrides den, vil det få direkte afsmitning på sygefraværet og for den kvalitet, som alle ansatte gerne vil kunne levere til borgerne.

Men effektiviseringer og besparelser handler også om udbud. Vi anerkender politikernes ret til at vælge udbudsstrategien, men vi advarer mod at tro, at man som udgangspunkt altid kan få tingene

til en væsentligt lavere pris, uden at det går ud over kvaliteten. Det er der allerede gode eksempler på.

Vi mener også, det er vigtigt, at der gøres overvejelser om, hvad det gør ved organisationen og de enkelte medarbejdere, når man konstant og gennem flere år bliver bedt om at arbejde mere effektivt, medvirke til at finde besparelser og rationaliseringsgevinster og i det hele taget løbe lidt hurtigere for at nå tingene – for så i den sidste ende at erfare, at det område, hvor man er beskæftiget, skal sendes i udbud med en politisk forventning om store besparelser uden forringelser i serviceniveauet.

I de sammenhæng er det også vigtigt at være opmærksom på som politiker, at den efterhånden traditionelle udarbejdelse af et prioriteringskatalog ikke er nogen enkel og smertefri øvelse af gennemføre. På mange områder giver det anledning til store frustrationer, at der hvert år skal sættes forslag om reduceringer i søen, selv om man i forvejen oplever at have svært ved at leve op til kvalitetskravene. I mange tilfælde oplever man, at gode forebyggende tiltag kommer i spil som spareforslag, og det kan være svært at forstå fornuften i.

Yderligere bliver det demotiverende for medarbejderne, hvis man oplever, at der fra politisk hold gives udtryk for, at det måske slet ikke er et katalog, der er brug for at betjene sig af. Derfor opfordrer medarbejderrepræsentanterne til, at man er særdeles opmærksom på kommunikationen omkring nødvendigheden af et prioriteringskatalog. I en tid, hvor økonomien ser ganske fornuftig ud, er det vigtigt at forklare, at et prioriteringskatalog er nødvendig for at finde finansieringsmuligheder for øgede serviceudgifter på enkelte områder som følge af den serviceramme, som kommunen skal holde sig inden for.

I lighed med foregående år undlader vi som medarbejderrepræsentanter at kommentere direkte på konkrete forslag om, hvordan der kan effektiviseres og rationaliseres i henhold til prioriteringskataloget. Forslagene – herunder de tværgående – forudsættes behandlet i fag-MED og Fælles-MED, og derfor vil vi alene opfordre til, at

- at byrådet i budgetlægningen har fokus på begrebet ”ordentlighed” i forhold til medarbejderne
- at byrådet tager ansvar for forringelser i serviceniveauet, så det ikke er medarbejderne, der oplever at stå for skud og skal leve op til urealistiske politiske ambitioner
- at byrådet udviser troværdighed ved at fremvise både ”forsiden” og ”bagsiden” af medaljen, når det gøres op, hvilken effekt besparelser, udliciteringsgevinster samt effektiviseringer og rationaliseringer har haft eller vil få
- at byrådet prioriterer forebyggelse og investering i budgetlægningen og undgår reduceringer, der kan resultere i dyrt købte besparelser på den lange bane.
- at byrådet sikrer, at de afsatte og tiltrængte midler i budgetterne bruges, så kommunen dermed også bidrager til at modvirke, at driftsmidler inddrages ved økonomiforhandlingerne mellem staten og kommunerne.

På vegne af medarbejderrepræsentanterne i Hoved-MED

Flemming Kjeldsen
Næstformand i Hoved-MED